
PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponentky práce)

Práci předložil(a) student(ka): **Terezie Šrédlová**

Studijní zaměření: *Učitelství pro 1.stupeň ZŠ*

Název práce: *Analýza vyučovacích metod užívaných při výuce na
1.stupni ve třídách s Programem Začít spolu a v běžných
třídách*

Oponentka práce: *PhDr. Eva Lukavská, PhD.*

1. CÍL PRÁCE: *Cíle práce formulované v Úvodu byly naplněny.*

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ: *Předložená práce (87 stran) je rozdělena na část teoretickou (44 stran) a praktickou (35 stran). Je tedy vyváženým pedagogickým dílem.*

Teoretická část je vystavěna jako důkladné představení pojmu vyučovací metody, od historie, přes třídění, moderní VM po charakteristiku metod užívaných v PZS.

- Oceňuji podrobnost zpracování této části práce.

Mám následující otázky a komentáře:

- Autorka vychází ze zdrojů, které jistě patří v ČR ke klíčovým (Skalková, Maňák). Doporučila bych však vyhledat ještě další obohacující zdroje. Nenacházím požadované 2 tituly zahraničních zdrojů.

- Pokud autorka přímo necituje, nenacházím v jejím textu odkazy na zdroje u parafrází. A tak se čtenáři nabízí celá kapitola o E-U-R (s. 37-47) a vlastně není patrné odkud jsou myšlenky přejaty.

- Autorka vřadila text o kooperativním učení do kapitoly o metodách. Bohužel v textu je jen představena kooperace, ale není uvedeno, jaké strategie jsou právě pro kooperaci užitečné. Škoda. Prosím autorku, aby u obhajoby uvedla některé strategie kooperativního učení.

- Stejně tak představení metod kritického myšlení je bez uvedení, které metody jsou pro kterou fázi nejučinnější. Prosím autorku, aby u obhajoby k jednotlivým fázím uvedla vybrané metody KM.

- Je-li v názvu práce uveden pojem „běžné třídy“, pomohlo by čtenáři jeho vysvětlení v textu.

Praktická část práce je vystavěna jako analýza užitých vyučovacích metod ve

třídách s PZS a v běžných třídách. K této části práce mám následující otázky a komentáře:

- *Ve formulaci předpokladů na s. 53 se objevuje tvrzení: „... se vyskytují obsahově náročnější metody...“ Prosím o vysvětlení tohoto tvrzení.*
- *Pokud chce autorka sledovat užívané metody v PZS, domnívám se, že omezit pozorování na 1. vyučovací hodinu je nešťastné. Proces učení se totiž v PZS neuzavírá s jednou VH, ale pokračuje po celý den. A tak např. užívané metody pro hodnocení je možné sledovat až v závěrečném hodnotícím kruhu, nikoliv po skončení hodiny Čj. Navíc mnoho práce z Čj se odehrává i při jiných činnostech a při práci v centrech aktivit. Pro analýzu v PZS by bylo užitečné pobýt ve třídě alespoň jeden celý den.*
- *Domnívám se, že samy výsledky v 1. třídách ukazují, že z jedné hodiny se nedají vyvodit zásadní závěry. Jak výše popisují, PZS nelze analyzovat takto vytrženě. A navíc se ukazuje, že i v běžných třídách tvořivý učitel bude schopen aktivizovat žáky. Co může takové zkoumání přinést za objevy? Pozorování ve 3. třídě již bylo rozšířeno o aktivitu v centrech aktivit. Tím se ale „poškozuje“ učitelka v běžné třídě, neb nemohla prokázat, jak jinak pracuje v jiných předmětech. Autorka poučeně zmiňuje (s. 67), že užití metod souvisí s nabízeným obsahem. Proto nebyly-li obsahy na obou školách totožné, je těžké srovnávat volbu metod. V páté třídě se autorce objevuje zajímavý jev (s.72), že heuristická metoda byla více zastoupena na běžné škole. Jednak zmiňuje rozdílnost obsahu, ale já bych ještě podotkla, že je třeba si uvědomit, že PZS v ČR není značkou, která zajišťuje 100% kvalitu práce učitele. Nejde tedy o to, v jaké škole učitel učí, ale jakou sám vyznává filozofii vzdělávání a jak je podpořen školou tuto filozofii realizovat.*
- *Šalva Alexandrovič Amonašvili při přednášce v ČR v roce 1985 upozornil na problematičnost (sám to nazval nesmyslností) dělení metod do nějakých taxonomií. Metody by měl učitel volit v souvislosti s formulovanými cíli (ty autorka u hodin neuvádí) a dle aktuální situace a potřeb dětí ve třídě. Tahle myšlenka mě napadla, když jsem pročítala přiřazování pojmů metod k činnostem, jež se ve třídách odehrály. Vlastně ani v jedné třídě PZS se neobjevil model E-U-R. Platí pak tvrzení z teoretické části práce?*
- *Velmi proto oceňuji zařazení podkapitoly 5.5.10 a rozhovor s učitelkou z PZS. Tahle pasáž je kvalitním přínosem pro rozumění tomu, jak a proč může učitel (zde jde o excelentní učitelku, zdaleka ne všechny v PZS splňují její kvality a naopak ty může splňovat i učitelka z běžné třídy) užívat zvolené činnosti ve svém vyučování. Gratuluji k této pasáži!!!*
- *Prosím o vysvětlení tvrzení ze str. 83: „ Na běžné škole se také užívají akt. metody, které pomáhají žáka motivovat..... V PZS se hodně pracuje s přenesením zodpovědnosti na žáka.“ Proč nemůže docházet u akt. metod k přenosu odp. na žáka a proč přenesení odpovědnosti neslouží jako motivace*

žádka?

- *Výsledky zkoumání jsou velmi precizně zaznamenány a nabídnuty čtenáři.*

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA: NEMÁM ŽÁDNÉ ZÁSADNÍ PŘIPOMÍNKY

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE:

PŘEDLOŽENÁ PRÁCE JE VELMI POCTIVÝM POKUSEM O ZMAPOVÁNÍ, CESTOU ANALÝZY, SITUACE NA ŠKOLÁCH S ROZDÍLNÝM POJETÍM VÝUKY. PRÁCI DOPORUČUJI K OBHAJOBĚ.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ : Viz výše v textu

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

Velmi dobře

V Bítově, 14.8.12

Eva Lukavská

